

Till Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

Reviderade riktlinjer för medföljare vid semesterresa

Remiss från kommunstyrelsen (KS dnr 151-614/2016)

Förslag till beslut

1. Tjänsteutlåtandet utgör svar på remissen
2. Omedelbar justering.

Patrik Derk
stadsdelsdirektörUlrika Axelsson
verksamhetsområdeschef

Sammanfattning

Stockholms stad har särskilda riktlinjer för rätt till medföljare vid semesterresa efter beslut i kommunstyrelsen i april 2000 (dnr 1608/98). Riktlinjerna ger personer med funktionsnedsättning en utökad rätt till stöd för att kunna genomföra semesterresor jämfört med lagstiftning och gällande praxis.

Socialnämndens förslag innebär att staden behåller nuvarande riktmärke om en veckas semesterresa per år för rätt till medföljare. Bedömningsgrunderna har förtydligats och gjorts mer enhetliga för att bättre tillgodose kommunallagens krav på likabehandling. Medföljare ska kunna beviljas till vad som kan anses motsvara en normal charterresa. Hänsyn ska tas till den enskildes önskemål och till krav på likabehandling, men också till kostnaden för staden. Högre reskostnader ska endast kunna beviljas om det finns särskilda skäl.

Förvaltningen anser att de föreslagna förändringarna är nödvändiga om medföljare vid semesterresa ska kunna erbjudas likvärdigt i staden.

Bilaga

Socialförvaltningens tjänsteutlåtande 2015-12-01 inklusive bilagor

Remissbehandling

Kommunstyrelsen har, för yttrande, remitterat ett av socialförvaltningen den 1 december 2015 upprättat tjänsteutlåtande ”Reviderade riktlinjer för medföljare vid semesterresa” till bl.a. samtliga stadsdelsnämnder och kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågor. Remisstiden för Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd sträcker sig till den 23 september 2016.

Stadsdelsnämndens råd för funktionshindersfrågor har tagit del av förslaget till riktlinjer och lämnat synpunkter vid rådets sammanträde den 25 augusti 2016. Rådet tillstyrker förslaget.

Remissen – Socialförvaltningens tjänsteutlåtande

Stockholms stad har särskilda riktlinjer om rätt till medföljare vid semesterresa, som kommunstyrelsen beslutat i april 2000. I budget för 2015 och 2016 fastställs i inriktningen för kommunfullmäktige att de inskränkningar som infördes av rätt till ledsagning vid semesterresa under föregående mandatperiod ska återställas. I riktlinjeärendet förtydligas att kommunfullmäktiges riktlinjer för medföljare från april 2000 fortfarande gäller. Stadsdelsförvaltningar har anpassat sin tillämpning till nya prejudikat och ny praxis, vilket inneburit att rätten till medföljare har begränsats och att riktlinjerna tillämpats olika i staden.

Prejudikat har medfört att lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) inte kan tillämpas vid beslut om insatser i samband med semesterresor utomlands eller omkostnader, med undantag för personlig assistans. Nuvarande tillämpning av socialtjänstlagen (4 kap 1 § SoL) är inte heller korrekt.

Stadens riktlinjer för medföljare är generösare än domstolarnas tillämpning. Sådana beslut fattas som huvudregel med stöd av 4 kap 2 § SoL, som säger att en kommun efter beslut i kommunfullmäktige kan ge bistånd som går utöver lagstiftning och föreskrifter om det finns skäl för det. Beslut enligt 4 kap 2 § SoL baseras på kommunala riktlinjer och ska föregås av beslut enligt 4 kap 1 § SoL för att den enskilde ska kunna överklaga sitt beslut.

Stadsledningskontorets juridiska avdelning har bedömt att rätten till medföljare vid semesterresa behöver göras mer enhetlig för att kunna tillgodose likställighetsprincipen i kommunallagen. Enligt förslaget behåller staden nuvarande riktmarke om rätt till medföljare för att kunna genomföra en veckas semesterresa per år. Medföljare ska kunna beviljas till vad som kan anses motsvara en normal charterresa. Hänsyn ska tas till den enskildes önskemål och till krav på likabehandling, men också till kostnaden för staden. Högre reskostnader ska endast kunna beviljas om det finns särskilda skäl, exempelvis hälsoskäl och besök vid särskild högtid för anhörig. Socialförvaltningens tjänsteutlåtande bifogas. Socialnämnden beslöt enhälligt enligt socialförvaltningens förslag.

Förvaltningens synpunkter

För den som måste ha hjälp av en annan person för att kunna genomföra en semesterresa kan merkostnaden för den andra personens resa, uppehälle och övriga omkostnader bli betydande. Möjligheterna att bevilja bistånd enligt SoL eller insatser enligt LSS för medföljare vid semesterresa är begränsade. Förvaltningen ser positivt på att staden genom kommunala riktlinjer ger en utökad rätt till stöd för personer med funktionsnedsättning att kunna genomföra semesterresor och instämmer i att riktlinjerna behöver anpassas till aktuellt rättsläge samt göras mer enhetliga.

De föreslagna riktlinjerna bidrar till en förstärkt rätt till medföljare och ökad likabehandling i staden. Förvaltningen förutsätter att de ökade kostnaderna beaktas i stadens budget för att undvika att kostnadsökningarna inte inkräktar på övriga insatser till personer med funktionsnedsättning.
